

Tr a 30/4/1975, chi n d ch H Chí Minh toàn th ng, h n 20 phóng viên báo Quân đ i dân nhân đã có m t Sài Gòn. T i Dinh Đ c L p, sau kho nh kh c ch ng ki n T ng th ng D ng Văn Minh và n i các ng y tuyên b đ u hàng vô đ i u ki n, đ i tá nhà văn Nguy n Tr n Thi t - khi đó là phóng viên phòng biên t p quân s đã vi t ngay bài t ng thu t: “Sài Gòn nh ng gi phút l ch s”, đ i n nhanh v Hà N i... Cho đ n bây gi , nh ng k ni m, ni m h nh phúc đ c theo 5 cánh quân t 5 h ng th n t c v gi i phóng Sài Gòn, gi i phóng mi n Nam, v n nóng h i trong lòng các nhà báo.

Đòn hi m Buôn Ma Thu t th ng l i, quân ng y ùn ùn đ xu ng đ ng 7 rút ch y. T t nhiên ph i ch n chân chúng l i, song b đ i ta có đ u i k p không, y là n i lo chung s ch huy m t tr n Tây Nguyên. Chính vì th mà khi nghe tin m t chi n sĩ c a đ i đ i 9 - Nguy n Vi H i, đã n ti ng súng đ u tiên tr c đ i hình tháo ch y c a đ ch, ai n y đ u m ng r . Tôi tìm g p H i ngay và h i:

- Làm th nào mà đ ng chí đ n Cheo Reo nhanh v y?

- Chúng em ch y t t r ng - H i tr l i - Đ ch ch y b ng ô tô, xe tăng nh ng chúng đang ho ng lo n, đ ng h p, l i nhi u c u h ng, ch va nhau đã đ ùn t c. Còn chúng em ba lô, dép

l p, bị đông n c và m y bánh l ng khô, có l nh là xu t phát đ c ngay. Đi đêm, đ ng nhi u rào gai và đá tai mèo, anh em v n không ngh , b o nhau rút quai dép cao su đ t làm đu c soi đ ng. 16 gi ngày 17-3, chúng em ch n đ u đ c b n đ ch. Ch ng k p đào công s , em nh m vào chi c xe đ u tiên n m t phát B40. Chi c xe b c cháy, c đám tàn quân đ ch dúi đ i vào nhau. V a lúc đó, quân ta phía sau cũng k p đ n...

Ch c th ng vào y t h u đ ch

Tôi đ c đi v i s đoàn 325 c a Quân đoàn 2. T lúc b c vào chi n đ ch gi i phóng Hu - Đà Nẵng, b đ i ta chuy n sang cách đánh m i: ti n công hành ti n, tràn qua các c đi m bên vành đai, đánh th ng vào các c quan đ u não và các m c tiêu quan tr ng trong thành ph . Ngày 20-3-1975, t ng ng y Ngô Quang T ng còn la hét: “S t th trên đ ng ph Hu ” thì ch m t ngày sau, đã kéo quân ch y bán s ng bán ch t ra c a bi n Thu n An, T Hi n, khi các tuy n phòng th c a đ ch b ta đ p tan. Chi u 28-3, xe chúng tôi l t nhanh qua Hu gi i phóng, qua đám tù binh ng y v i đ s c lính “c p bi n”, “mũ n i xanh” đang ng ngác nhìn c đ bay trên Phu Văn Lâu, nhìn xe tăng, ô tô và b binh ta đi r m r p trên đ ng. Chúng tôi ra c a bi n Thu n An, T Hi n, n i đây nh m t bãi tha ma đ y nh ng xe tăng, xe l i n c, xe kéo pháo, nh ng đ ng súng ng, qu n áo, mũ mǎng quân ng y trút ra khi tháo ch y. Ngay đêm 28-3 y, s đoàn 325 đánh chi m Lăng Cô, v t đèo H i Vân, th c vào Liên Chi u, ph i h p v i các h ng, ti n công vào thành ph Đà Nẵng, căn c h i l c không quân l n nh t c a đ ch.

C n th n, có cá s u...

Đ i tá Thi u Quang Biên (phóng viên phòng biên t p kinh t n i chính) k :

Cũng th n t c, nh ng cánh quân ti n v Sài Gòn t h ng Tây Nam mà tôi đ c theo, l i ph i hành quân đêm, và không đ c n ã vì đ ng xuyên gi a nh ng đ m “da báo”, nhi u đ n b t b o an và thám báo đ ch. Đêm 15-4-1975, tôi theo c quan tham m u Quân khu 9 v t m t con sông Long An. M t chi n sĩ ghé tai tôi nói nh : “Đây là sông Vàm C , có cá s u, anh Hai ph i b i đ ng nh đi trên c n, cá s u s không lao t i”. Tôi r m r p làm theo nh ng b i đ ng không quen, chân ph i đ p liên t c, lên t i b thì tôi m t nhòai, kh y xu ng. B y gi , anh chi n sĩ l i đ n bên thì th m: “Xin l i anh Hai, vì s anh b i không khéo, chân đ p tùm lum thì l m t, nên em m i nói v y, ch đây không ph i sông Vàm C , là r ch Ông Đình đ y, không có cá s u đâu”.

“Con có bi t th ng T Hi n nhà má không?”

Đa l t gi i phóng, chúng tôi xin phép các đ ng chí ch huy cánh quân phía đông vào thăm thành ph tr c khi theo đ n v ti n v Sài Gòn. V a vào t i n i, hàng ngàn ng i vây l y chúng tôi hô vang: “Quân gi i phóng đã v ! B đ i ch l c đã v , bà con i!...”. M y anh em b

vòng ng i xô d y, ch ng bi t th nào mà tôi i b “b t” lên chi c xe c a các sinh viên Vi n Đ i h c Đà L t. Chi c xe ch y vòng vèo m y d y ph , r i d ng s n chùa Linh S n, n i đ ng bào còn t t p đông h n. M t c u đeo kính tr ng kéo tôi đ n gi a sân chùa, nói to: “Cô bác i, s ng quá! Quân gi i phóng đây r i. Anh gi i phóng s nói m y i v i cô bác...”. C ngàn ng i im phăng ph c. Tôi cũng l ng đi vì quá xúc đ ng và đ t ng t. Có ti ng ai đó gi c: “Kìa, nói đi chú”.

- Th a bà con cô bác - tôi tr n tnh i - Đà L t đã gi i phóng. Hôm qua anh em chúng tôi còn trong r ng, hôm nay đã ở đây. Nhi u chi n sĩ là con em c a các cô, các bác cũng đã v . Đà L t đ p quá! Tôi m i t Hà N i vào, ch c lúc này bi t tin Đà L t gi i phóng, bi t tin quân ta đang ào t t n v Sài Gòn, Hà N i cũng vui l m, vui nh bà con chúng ta ở đây.

Ti ng v tay, ti ng reo hò d y lên. M t má ch t n m l y tay tôi h i: “Con có bi t th ng T H n nhà mà không? Nó t p k t ra Hà N i t năm 1954 mà...”. Tôi ch a k p tr i má, thì t p sinh viên i kéo tôi lên xe, đi ti p...

“Chú cho b đ i ng nh v i”

Nhà văn Cao Ti n Lê (năm 1975 là phóng viên phòng biên t p Văn ngh) k :

Tôi đ c c đi theo mũi ti n công c a trung đoàn 3, s đoàn 5, v t Đ ng Tháp M i, đ c t đ t đ ng s 4 - đo n t B n L c v Tân An, không cho đ ch t Sài Gòn rút v các tính phía Nam và ng c i. Đêm y, đi g n h t m t vùng đ m l y, thì ch huy đ n v cho b đ i t m ngh l y s c r i s đi ti p. Tôi tìm đ n m t vuông v n, th y gi a có sân khô ráo, có tr i t m ni lông xanh và treo màn, múi màn đ c d m ch t vào mép ni lông. Nghe ti ng th to, m nh, tôi đoán là đàn ông, nên đ p tay vào màn g i: “Chú! Chú cho b đ i ng nh v i”. Không có ti ng tr i, tôi g i l n th hai, r i th ba, m i nghe trong màn phát ra ti ng “ c, c, n n”. Tôi nhìn k , hoá ra m t con l n đang đ ng d y trong màn.

H i ra m i hay, Đ ng Tháp M i r t nhi u mu i, nên l n ph i ng màn, và trâu cũng ng màn n t.

Gia Khoa (*ghi chép*)

